

Rijsenhout even gerustgesteld

De Dorpsraad Rijsenhout is redelijk gerustgesteld door de uitleg van Schiphol over de mogelijke aanleg van een zesde baan. Dat bleek volgens het Haarlems Dagblad eind oktober toen directeur J. Krul van Schiphol de plannen van de luchthaven voor de parallelle Kaagbaan kwam toelichten. In het vorige Milieudefensie Magazine werd gesignaleerd dat het dorp Rijsenhout waarschijnlijk van de kaart moet verdwijnen als gevolg van kabinetsbeleid en de groeiambitie van Schiphol.

Krul erkende in Rijsenhout dat Schiphol inderdaad vanaf 2015 een zesde baan parallel aan de Kaagbaan wil aanleggen. Maar volgens Schiphol is die primair bedoeld als landingsbaan en veroorzaakt daardoor veel minder overlast. Dorpsvoorzitter H. Paar zegt in het Haarlems Dagblad dat hij niet het idee heeft dat Krul zaken heeft achtergehouden, maar hij erkent ook dat er in Rijsenhout nog scepsis is. “Sommige blijven van mening dat Schiphol niet te vertrouwen is.” De krant citeert ook Joris Wijnhoven van Milieudefensie: “Ik zou de beloftes van Schiphol met een korreltje zout nemen, zeker gezien alle beloftes over de Polderbaan die niet zijn nagekomen.”

Uitbreiding Urenco dreigt nog steeds

“Er is nog een hele waslijst aan gronden waarop we de vergunning van Urenco voor uitbreiding van de uraniumverrijking kunnen aanvechten.” Jacob Visser van Milieudefensie Twente heeft de smaak te pakken nadat zijn groep vorige maand bij de Raad van State gelijk kreeg met zijn beroep tegen de uitbreidingsplannen van de Almelose fabriek. De vergunning die het ministerie van Vrom eerder dit jaar had afgegeven werd door de raad vernietigd omdat het ministerie de omwonenden niet voldoende bij de uitbreidingsplannen had betrokken. Daardoor heeft niemand bezwaar kunnen maken, vond de rechtbank.

Als het ministerie deze vormfout binnenkort heeft hersteld, dan zal Visser namens Milieudefensie graag opnieuw gaan procederen, en dan op inhoudelijke gronden. Zo is het de bedoeling van Vrom dat Urenco een vergunning krijgt om 10 procent van de uranium te verrijken, terwijl er slechts een veiligheidsonderzoek is verricht naar verrijking van 6 procent. Peer de Rijk van de antikernenergie-organisatie Wise juicht het van harte toe dat Milieudefensie verder procedeert. Maar uiteindelijk biedt deze juridische weg geen uitkomst, verwacht hij. “Als niet aan de veiligheidsnormen wordt voldaan, dan wordt er gewoon een gedoogvergunning afgegeven. Dat is in het verleden vaak genoeg gebeurd.” Op het Nederlands Sociaal Forum (zie ook pagina 12 en 19) organiseert Laka, het documentatiecentrum over kernenergie, een workshop met aandacht voor andere actievormen dan juridische. De Rijk, die daarin zal optreden: “Het gaat om geconcentreerde aandacht in de vorm verschillende acties en publicaties. Dat moeten we weer grondig doordenken.”

Europees Sociaal Forum

Ruim 20.000 anti- en andersglobalisten verzamelden zich afgelopen maand op het Europees Sociaal Forum (ESF) in Londen om te debatteren over en te demonstreren voor “een andere wereld”. In de aanloop naar het forum rees binnen ‘de beweging’ veel kritiek op de organisatie en het programma. Met name de Socialist Workers Party kreeg er van langs omdat deze radicaal-linkse splinterpartij het Esf zou domineren. Dergelijke kritiek ontstaat bij elk sociaal forum (ook het Nederlands Sociaal Forum, dat eind deze maand voor het eerst plaats vindt, zie blz. 12), maar deze keer kregen de klachten opvallend veel bijval. Een van de zes thema’s van het Esf was ‘Environmental crisis and sustainable society’. In een workshop over de Wereldhandelsorganisatie Wto riep Alexandra Strickner van het Institute for Agricultural and Trade Policy op tot meer samenwerking tussen hulporganisaties, consumentenbonden en milieuorganisaties: “De echte strijd over landbouw is niet tussen Noord en Zuid, maar tussen de agrarische multinationals en kleine familieboerderijen”. In aansluiting daarop werd in een workshop over The Ecological Debt, gepleit voor de kennis en ervaring van boerenfamilies “Zij hebben eeuwenlang kennis gegenereerd en van generatie op generatie overgebracht. Waarom kunnen bedrijven genetische gemodificeerde organismen patenteren, maar kleine boeren hun kennis over gewassen niet?”, aldus Tara O’Leary van Friends of the Earth Scotland. Donald Pols van Milieudefensie vindt dat het milieu op het Esf veel te weinig aandacht heeft gekregen: “Helaas wordt ook op het Esf het milieu als een op zichzelf staand probleem behandeld, terwijl het geïntegreerd is met tal van andere problemen, zoals armoede en gebrek aan democratie. In arme landen zijn milieuproblemen óók sociale problemen. De koppeling tussen milieu en de sociale en politieke agenda van ‘de beweging’ kwam op het Esf onvoldoende naar voren. Jammer.”

Evert Nieuwenhuis

Woedend op Biologica

Op de Nederlandse akkers kunnen binnenkort genetisch gemanipuleerde maïs, suikerbieten en aardappelen worden geteeld, mét instemming van biologische en andere boeren die eigenlijk tegen het gebruik van gentechgewassen zijn. Dat is de strekking van een advies dat onlangs is aangeboden aan minister Veerman van landbouw en staatssecretaris Van Geel van milieu.

Onthutst

Het advies heeft de status van convenant en behelst afspraken tussen landbouworganisatie Lto, Plantum NL (waarin de zaadbedrijven zijn vertegenwoordigd), Platform Biologica en Platform Aarde-Boer-Consument. Onder andere over de afstanden op akkers tussen gentech en gentechvrije gewassen, om genetische vervuiling te voorkomen. Minister Veerman en staatssecretaris Van Geel zijn heel blij met het convenant, maar Greenpeace, Friends of the Earth Europe (Foe-Eu) en Milieudefensie keuren het scherp af. “Ik ben onthutst” zegt Geert Ritsema van Foe-eu. De in de overeenkomst genoemde afstanden tussen de gewassen zijn volgens hem niet groot genoeg om te voorkomen dat genetisch gemanipuleerd stuifmeel toch terechtkomt in biologische producten. Maar helemaal onbegrijpelijk vindt hij de afspraak dat het fonds waaruit de schade betaald moet worden als er toch genetische vervuiling optreedt, mede gevuld wordt door de biologische landbouw. “Dat druist in tegen het gezond verstand en tegen het principe ‘de vervuiler betaalt’. Voortaan is het ‘de vervuilde betaalt’. Het is niet uit te leggen aan de consument dat ze meer moeten betalen voor eko-groenten omdat biologische boeren mee moeten betalen aan het opruimen van genetische vervuiling veroorzaakt door gentechtelers.” Over de handtekening van Biologica onder het akkoord zegt Ritsema: “Het blijven onze vrienden. Juist daarom vind ik het erg wat ze gedaan hebben.”

Heel boos

Ook Wouter van Eck van Milieudefensie is “heel boos” over de medewerking van Biologica aan het akkoord. “De biologische sector schiet zich hiermee in de eigen voet. Je moet niet datgene wat je bedreigt faciliteren. Het is de verkeerde manier van polderen, het had niet slechter gekund.” Milieudefensie laat minister Veerman per brief weten het akkoord af te wijzen. Pikant is dat ook de internationale koepelorganisatie waar Biologica lid van is, ifoam (International Federation of Organic Agriculture Movements) het schadefonds in het convenant “compleet onacceptabel” noemt en eist dat het onmiddellijk van tafel gaat.

Subsidie

Maar Bert van Ruitenbeek, directeur van Biologica, blijft het akkoord verdedigen. “Met deze regering en minister komt er geen wettelijk kader, maar die gentech-mais komt er wel. Daarom is het beter deze afspraken te hebben, in plaats van helemaal geen.” Klopt het dat minister Veerman Platform Biologica, dat subsidie ontvangt van de minister, onder druk heeft gezet? “Daarop weiger ik commentaar”, reageert Van Ruitenbeek.

In Duitsland is strenge regelgeving in de maak die gentechboeren volledig aansprakelijk stelt voor eventuele schade aan gentechgewassen.

Michiel Bussink